

прийняти те, що образ дракона, який у китайській культурі символізує могутність, благополуччя, талант і владу, в романі І. Багряного асоціюється з потягом-драконом, що є символом жорстокості тоталітарної машини та отожднюється із приреченістю народів СРСР на знищення. Як відомо, дракон у європейській, російській, українській культурах – символ зла, а це є протиріччям для ментальних асоціацій китайської культури і тому остаточно не зрозумілим лишається тлумачення твору. Ці приклади засвідчують про національну детермінованість сприймання художнього твору, а відповідно і його інтерпретацію.

Вивчення лексики художнього твору з національно-культурним компонентом значення доцільно проводити на основі аналізу її функціонування ще і тому, що «текст як об'єкт лінгвістичного дослідження..., саме у складі культури набуває своєї повної остаточної визначеності: тільки знаючи культуру, в яку вміщується цей текст, ми маємо можливість усвідомити його найбільш глибокі смислові шари» [2:169]. Забезпеченню рецепції художнього твору також мають бути присвячені спеціальні коментарі для іноземних студентів.

Необхідно враховувати, що при створенні літературного твору письменник орієнтується не тільки на спільну мову зі своїм потенційним читачем, але і на сукупність загальних з ним фонових знань про історію країни, її економіку, побут, релігію, традиції народу, мистецтво і культуру. І лише на основі фонових знань можливим є побудова і розуміння алегорій художнього твору, іносказань, натяків, підтексту, тобто всіх тих елементів творів мистецтва, які це мистецтво складають і протиставляють його прагматичній інформації.

Таким чином, художні твори є навчальним матеріалом, який підлягає легкому засвоєнню, оскільки містить в собі цінну навално-країнознавчу інформацію, яка перш за все виявляється в словах-реаліях української мови. З вивченням творів художньої літератури відбувається поступове, глибоке і плідне розуміння традиції національної культури в різних її проявах, що, у свою чергу, активно впливає на рівень мовної і читацької підготовленості студентів.

Список джерел:

1. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров. – М. : Русс. Яз., 1990. – 248 с.
2. Мурзин Л. Н. Язык, текст и культура / Л. Н. Мурзин // Человек – текст – культура : коллект. Монография. – Екатеринбург, 1994. – С. 160-169.

Особливості навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах

Південної Кореї

Вальченко І. В.

*доцент, завідувач кафедри української і російської мов як іноземних Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова
м. Харків, Україна*

В умовах глобалізації світової економіки провідні країни світу все більше уваги приділяють питанням залучення міжнародних студентів, які приїздять за кордон з метою отримання освіти різного рівня та різної спеціалізації [1].

За визначенням ЮНЕСКО, міжнародними студентами не вважаються ті, які навчаються за кордоном менше одного року. Чисельність міжнародних студентів кожного року збільшується. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [2], кількість студентів, що отримують освіту за межами своєї країни, подвоїлась за період від 2000 до 2010 року, і на сьогодні, за різними оцінками, становить не менше ніж 5 млн. осіб. З них понад 80 % навчаються в країнах, що входять до групи великої двадцятки (G20), яка включає і **Південну Корею**.

Так, згідно з нещодавно опублікованими результатами дослідження, проведеного Швейцарським Міжнародним Інститутом Розвитку Менеджменту, конкурентоспроможність системи освіти Південної Кореї поступається лише іншим «азійським тиграм»: Сінгапуру, Тайваню та Гонконгу, випереджаючи навіть передову Японію і потужний Китай. А за результатами тестування учнів, що проводиться Організацією Економічного Співробітництва і Розвитку протягом кількох останніх років, Південна Корея посідала в різні роки з 3 по 6 місця серед 65 розвинених країн світу.

Британська міжнародна група **Pearson**, яка спеціалізується в освітній та видавничій діяльності, склала Рейтинг ефективності національних систем освіти 2014 року (Global Index of Cognitive Skills and Educational Attainment 2014), у якому було враховано результати дослідження досягнень **40** країн світу в галузі освіти. Отже, у **2014** році всесвітнім лідером рейтингу ефективності систем освіти стала **Південна Корея**, яка мала найвищі позиції за всіма показниками [3]. У цілому, чотири провідних місця в рейтингу посіли країни Азійсько-Тихоокеанського регіону: друге місце належить Японії, третє – Сінгапуру, четверте – Гонконгу.

Сеульський державний університет (**Seoul National University**), заснований 1946 року, став першим вищим навчальним закладом на всьому Корейському півострові, і з того часу він залишається лідером. Наприклад, згідно зі статистичними даними **QS World University Rankings**, Сеульський університет у 2011 році посів сьоме місце серед усіх навчальних закладів Азії і 42 місце серед 700 світових університетів. У Сеульському державному університеті навчались відомі корейські вчені, художники, письменники, спортсмени, актори, видатні бізнесмени (наприклад, голови компаній «Samsung» та «LG»), політики (Сеульський університет закінчив, приміром, генеральний секретар ООН Пан Гіmun та сьомий президент Республіки Корея Кім Їонсам).

Республіка Корея посідає одне з перших місць у світі за числом студентів серед населення, а експерти **UNESCO** називають її освітню систему однією з найефективніших серед освітніх систем усіх розвинутих держав.

Такі позиції Південна Корея займала не завжди, передусім через політику «закритості» у сфері інтелектуальних цінностей, зосередження на розвитку національної освітньої системи та складність корейської мови. Але згодом політика інтернаціоналізації вищої освіти, яку країна проводить з 80-х років минулого сторіччя, суттєво змінила ситуацію на краще. У зв'язку з цим цікавим буде проаналізувати чинники, що визначають привабливість південнокорейської вищої школи для іноземних студентів у сучасному глобальному світі.

Тривалий період низького рівня народжуваності, який став визначальним для демографічної кризи не тільки в Південній Кореї, але і в інших країнах, – це саме те, з чим зіштовхнулася Корея на початку нового сторіччя. Кризові явища в системі освіти виражаються в тому, що постійно відбувається зменшення набору студентів у приватні та державні вищі навчальні заклади. А вищих навчальних закладів на території **Південної Кореї** нараховується **436**. Щоб підтримати вищу освіту на досягнутому високому рівні в період кризи, уряд та керівництво вищих навчальних закладів уживають безпрецедентні заходи. Одним із таких заходів є залучення на навчання до Південної Кореї іноземних студентів. Так, у багатьох університетах надаються значні знижки з оплати навчання для іноземців.

Вартість навчання є надзвичайно важливим чинником, особливо для малозабезпечених іноземних громадян. Тож, у цій ситуації виграють саме ті країни, які проводять дуже гнучку багатопланову та довгострокову фінансову політику, не прагнучи до миттєвого зиску, а поступово завойовуючи, розвиваючи та утримуючи ринок освітніх послуг. Так, усе більше країн удаються до вирівнювання вартості навчання для іноземних і своїх громадян або компенсації різниці у вартості навчання за рахунок різноманітних грантів (перш за все при навчанні в магістратурі та аспірантурі).

Усі країни-лідери пропонують різноманітні стипендіальні програми для різних періодів та рівнів навчання. Усі вони в рамках стратегії зарахування на навчання проводять компанії із залучення іноземних студентів у масштабах держави.

Студенти, що приїхали навчатися в Південну Корею з-за кордону можуть розраховувати на одну з двох стипендій Республіки Корея:

1. Перша «державна» (**Korean Government Scholarship**) – її видають на оплату навчання магістерських і докторських програм, а також на короткотермінові наукові стажування (від півроку до року). Ця стипендія повністю покриває вартість навчання, проживання, медичне страхування. Також раз на півроку студенти отримують спеціальні суми «на книжки».

2. Друга стипендія надається **Korea Research Foundation** і призначена вона для оплати навчання на магістерських та докторських програмах. Такі стипендії орієнтовані передусім на студентів та аспірантів, які вивчають точні й інженерні науки.

Крім того, тим іноземним студентам, які демонструють високі академічні показники, університети надають знижку в розмірі 50–70 % від вартості навчання.

Отже, такі заходи приносять очікувані результати: якщо 10 років тому в Республіці Корея навчалось близько 10 тисяч іноземців, то сьогодні це число збільшилось майже в 10 разів. Відчутні і якісні зміни в складі іноземних студентів, збільшується частка студентів з розвинених країн Азії, Європи та Америки. Серед них і студенти з України, хоча їх кількість поки що не така велика.

Важливим чинником привабливості Південної Кореї для іноземних студентів-випускників є можливість знайти роботу й отримати дозвіл на проживання в країні навчання. До того ж, ще під час навчання в магістратурі іноземний студент має право працювати в межах 30 годин на тиждень та оформити це офіційно в університеті та

імміграційному офісі. Однак під час проходження річної мовної підготовки (вивчення корейської мови з подальшим складанням екзамену на сертифікаційний рівень, який дозволяє подальше навчання, така можливість не передбачена). Після закінчення магістратури студент має можливість продовжити візу для пошуку роботи, а в разі отримання роботи через деякий час може претендувати на одержання дозволу на постійне проживання.

Південнокорейські транснаціональні корпорації мають розповсюдження по всьому світу далеко за межами східноазійського регіону. У сучасних економічних умовах успішне існування і розвиток цих корпорацій усе більшою мірою залежать від активного освоєння іноземних ринків збуту продукції та залучення іноземних трудових ресурсів. Для вирішення цих завдань великі південнокорейські корпорації-роботодавці активно залучають міжнародних студентів, оскільки саме такі студенти краще знайомі з культурою, мовою, різноманітними особливостями як Південної Кореї, так і тих країн, на території яких розташовані філії корпорацій. Іноземні студенти здатні успішніше адаптуватися до роботи в глобальній південнокорейській корпорації, тому можуть мати переваги при прийомі на роботу. Ця тенденція зберігається і на сьогодні, що дозволяє говорити про специфічний для Південної Кореї чинник, який пов'язаний з працевлаштуванням іноземних студентів.

Таким чином, специфічні фактори, які зумовлюють привабливість південнокорейської вищої школи для іноземних студентів, доцільно узагальнити і вважати універсальними для країн з передовою економікою.

Список джерел:

1. Международные студенты [Електронний ресурс] : Материал из Википедии – свободной энциклопедии.– Режим доступа: /<http://ru.wikipedia.org/wiki>
2. The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) [Електронний ресурс].– Режим доступа: <http://www.oecd.org>
3. URL [Електронний ресурс].– Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news>

Диалог культур в процессе обучения иностранцев на начальном этапе в вузах Украины

Варава С.В.

*старший преподаватель кафедры украинского и русского языков как иностранных
Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина
г. Харьков, Украина*

Процесс глобализации, развивающийся в настоящее время, приводит к расширению взаимодействий различных стран, народов и их культур. Расширяется сфера прямых контактов между государственными институтами, социальными группами, общественными движениями, путем научного сотрудничества, торговли, туризма и т. д. Расширяется и сфера культурного обмена. Общение с иностранцами – представителями иных культур – становится реальностью и входит в повседневную жизнь многих людей. Все чаще учебные заведения осуществляют обмен студентами и школьниками, преподаватели организуют совместные проекты и проходят стажировку за рубежом, участвуя, таким образом в межкультурной коммуникации и диалоге культур.